

QURAANKA KARIIMKA

Iyo Tarjamada
Macnihiisa Ee Afka
Soomaaliga

Mujammaca Boqor Fahad
ee daabacaadda musxafka sharafta leh

الْقُرْآنُ الْكَرِيمُ
وَتَرْجُمَةٌ مَعْنِيَّةٌ إِلَى
اللُّغَةِ الصُّومَالِيَّةِ

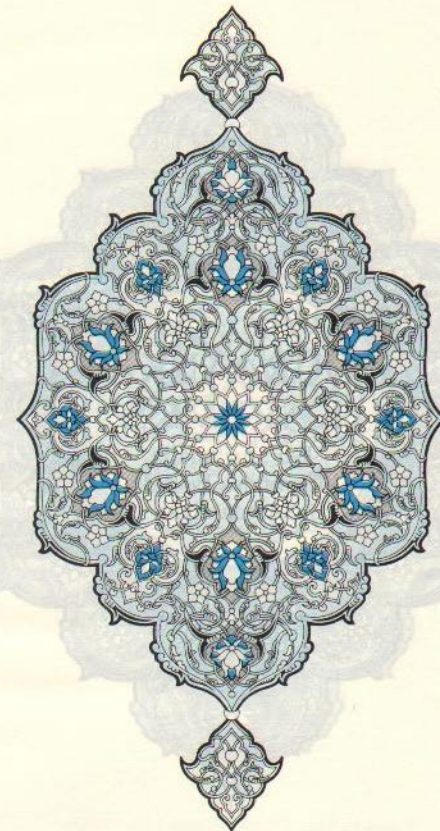
يَجْعَلُ الْمَلِكُ فِيهِ دَلِيلًا لِلْمُصَحِّفِ الشَّرِيفِ

الْقُرْآنُ الْكَرِيمُ
وَتَرْجَمَةُ مَعَانِيهِ إِلَى
اللُّغَةِ الصُّومَالِيَّةِ

QURAANKA KARIIMKA

Iyo Tarjamada
Macnihiisa Ee Afka
Soomaaliga

سُورَةُ الْفَاتِحَةِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ①
الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ ②
الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ③ مَلِكِ يَوْمِ الدِّينِ ④
إِيَّاكَ نَعْبُدُ وَإِيَّاكَ نَسْتَعِينُ ⑤ اِهْدِنَا
الصِّرَاطَ الْمُسْتَقِيمَ ⑥ صِرَاطَ الَّذِينَ أَنْعَمْتَ
عَلَيْهِمْ غَيْرِ الْمَغْضُوبِ عَلَيْهِمْ
وَلَا الضَّالِّينَ ⑦

سُورَةُ الْبَقَرَةِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
الْم ① ذَلِكَ الْكِتَابُ لَا رَيْبَ فِيهِ هُدًى
لِّلْمُتَّقِينَ ② الَّذِينَ يُؤْمِنُونَ بِالْغَيْبِ وَيُقِيمُونَ الصَّلَاةَ
وَمِمَّا رَزَقْنَاهُمْ يُنفِقُونَ ③ وَالَّذِينَ يُؤْمِنُونَ بِمَا أُنزِلَ
إِلَيْكَ وَمَا أُنزِلَ مِنْ قَبْلِكَ وَبِالْآخِرَةِ هُمْ يُوقِنُونَ ④
أُولَئِكَ عَلَى هُدًى مِنْ رَبِّهِمْ وَأُولَئِكَ
هُمُ الْمُفْلِحُونَ ⑤

Suurat Al- Baqarah

سُورَةُ الْبَقَرَةِ

Magaca Eebe yaan ku billaabaynaa ee Naxariis guud iyo mid gaaraba Naxariista.

1. Aad baa Macnaheeda looga hadlay, waxaana la sheegay inay magaca suuradda tahay, ama ay ku tusin Mucjisadda Quraanka, Eebe unbaa ogna waa la dhahaa.

2. Kitaabkaas (Quraanka) shaki kuma jiro Hanuunbaana ugu sugan kuwa dhawrsada.

3. ee ah kuwa rumeeya waxaan la arkayn (ee xaq ah) oogana Salaadda, waxaan ku arzaaqnayna wax ka bixiya.

4. ee ah kuwa rumeeya waxa lagugu dajiyey Nabiyow, iyo wixii la dajiyey horay, Aakhirana yaqiin.

5. kuwaasi hanuun Eebe yey ku suganyihiin kuwaasina waa uun kuwa liibaanay.

Suuraddan waa Suuradda u dheer Quraanka waxayna kulmisatay waxyaalo badan oo ah: Xukuma, Qisooyin, iyo Wanaagyo badan, waxayna ku bilaabatay xaqnimada Quraanka iyo siduu hanuun ugu yahay kuwa xumaanta ka dhawrsada, ee rumeeya xaqayna arkayn sida Eebeheen, Malaa'iga, Qiyaamada, Jannada iyo Naarta iyo wax kastoo xaq ah, Eebena Ka Yaaba hadday cid la joogaan iyo haddii kaleba, Salaadana ooga, Sekada iyo sadaqadana bixiya, Quraanka iyo Kutubtii horan rumeeya 'kuwaasina waa kuwa hanuunay ee liibaanay. Nabiguna (Naxariis iyo Nabadgalyo Eebe korkiisa ha Yeelee wuxuu yidhi: Haka yeelina Guryihiinna Qubuur, illeen Gurigii lagu akhriyo Suuradda Baqarah ma galo shaydaane. Waxaa wariyey Imaam Muslim iyo Axmed iyo Kuwo Kale. Xasan Basri wuxuu yidhi: Dhawrsade waa kan iska ilaaliya waxa laga reebay, Gutana waxa lagu faralyeelay. Al - Baqarah (1- 5)

Suurat Al - Faatixah

سُورَةُ الْفَاتِحَةِ

1. Magaca Eebe yaan ku billaabaynaa ee Naxariis guud iyo mid gaaraba Naxariista.

2. Mahad Eebaa iska leh ee barbaariyaha Caalamka ah (Koonka).

3. Ee naxariis guud iyo mid gaaraba naxariista.

4. Ee hanta maalinta abaalmarinta (Qiyaamada).

5. adiga unbaan ku caabudaynaa, adiga unbaana kaa kaalmo waydiisanaynaa (Eebow).

6. ee nagu hanuuni jidka toosan (Xaqa).

7. Jidka kuwii aad unicmaysay eedan u cadhoonin dhuminna.

Suuradani waa suurad wayn, Kitaabka Ilaahayna Ka billowdo Salaadana in lagu akhriyo ay waajibtahay.

kulmisatayna Ammaanta Eebe, Mahadiisa , Qiyaamada, Cibaadada Eebe iyo Kaalmo waydiisiisa iyo Inuu Ku toosiyo Jidka toosan ee xaq ah, Jidkaasoo ah Kay qaadeen Dadkii Fiic fiicnaa ee Eebe unimeeyey oo ahaa Nabiyadii, Rumeeyayaashii, Shuhadadii iyo Kuwii suubanaaba ee Ka leexday Wadada Kuwii loo cadhooday ee yuhuudda ahaa iyo kuwii dhumay ee nasaarada ahaa.

waxaana lagu magacaabaa Suuradan magacyo Badan oy ka midtahay Hooyada Quraanka Nabiguna (Naxariis iyo Nabadgelyo Eebe Korkiisa hayelee)

Wuxuu yidhi: Amarkastoon lagu bilaabin Bisinka waa Naaqus.

Sidoo kale wuxuu yidhi: Salaadu uma jirto Ruuxaan akhriyin Faataxada.

Waxaa wariyey Bukhaari iyo Muslim.

Fadligeedana halkan kuma soo koobi karno waxaase fiican in la fahmo waxay kulmisatay laguna dhaqmo, Eebana dhab loo caabudo dhabna looga kaalmo waydiisto, had iyo jeerna la digtoonaado hanuun iyo toosnaanna Eebe la warsado iyo inuu kaa duwo jidka xun ey qaadeen xaqdiidayaashu iyo gaalada dhamaanteed.

Rasuulkuna (Naxariis iyo Nabadgalyo Eebe Korkiisa ha yeelee). wuxuu yidhi: Dhugbadane waa ruuxa naftiisa xisaabiya una camal fala Geeri dabadeed.

Waxaa wariyey Imaam Axmed iyo kuwo kale. Al - Faatixah (1- 7)

14. markay la Kulmaan Kuwa ru-meeyey (Xaqa) waxay dhihi waan ru-maynay, markay la kaliyoobaan shaydaamadoodana waxay dhahaan annagu waan idinla Jirraa, ee waxaan ahayn uun kuwa ku jees jeesa (Mu'miniinta)

15. Allaa ku jeesjeesi iyaga (si xaq ah oo booskeedi dhacday) wuxuuna u siyaadin kibirkooda iyo Baadidooda, iyagoo ku dhexwareeri.

16. kuwaasi waxay ku gateen baadida hanuunka, mana ribxin (faa'iidin) ganacsigoodu mana hanuunsana.

17. waxay la mid yihiin mid huriyey Dab, markuu iftiimiyay gaararkoodana yaa Eebe la tagay Nuurkoodii ugagana tagay Mugdi ayan wax arkayn.

Xumaanlow iyo Munaafiq marka la waaniyo oo wanaaga la farto wuxuu ku jawaabaa xumaan iyo madax adayg isagoo dhihi ma waxaan wax u rumayn siday Mu'miniinta caqliga yar wax u rumeyeen, dhabtuse waa in isagu caqli gaabyahay, Shayaadiinta ay wax isku qastaanna wax u tarayen ee xumaan uun u siyaadii"waana kuwo wanaaga nacay oo baadi doortay" kuna khasaaray ganacsigii nuurka iyo iftiinkiina ka fogaada oo mugdi, iyo qas ku dhex dabaalan. Ibnu Cabaas iyo Mujaahid waxay sheegeen in shaydaamadoodu yihiin Gaalada hogaamisa ee Yuhuud iyo Musahrikiin ah. Al - Baqarah (13 - 17)

18. waa Dhaga la'aan, Hadala'aan, aragla'aan, xaqana uma soo noqdaan.

19. wuxuu la midyahay xaalkoodu sidii Roob Samada Ka soo degay oo Mugdiyo onkod iyo Hillaac leh, oy gelinayaan Farahooda Dhagahooda hanqadhka (Danabka) owgiis geeri ka digtooni darteed, Eebana waa koobay Gaalo.

20. wuxuu u dhawyahay hillaacu (xa-qu) inuu dafo aragooda, markastoos u ifo way ku socdaan, markuu ku mug-diyoobana wuxuu la tagaa Maqalkooda iyo Aragooda Eebana wax walba waa karaa.

6. Kuwii Gaaloobay waxaa isugumid ah udigtayaa iyo umaadan diginaa mana rumeeyaan (xaqa).

7. Eebaa daabacay Quluubtooda iyo Maqalkooda. aragoodana wuxuu yeeley Dabool waxaana u sugnaaday Cadaab weyn.

8. Dadka waxaa ka mid ah kuwo dhihi waxaan rumeynay Eebe iyo maalintii dambaysay (Qiyaamada) haddana aan Mu'miniin ahayn.

9. waxay khiyaameyn Eebe iyo kuwa (Xaqa) rumeeyey mase khiyaamay-nayaan waxaan naftooda ahayn mase kasayaan.

10. Quluubtay ka bukaan markaasaa Eebe u siyaadiyay Cuduro waxayna mudan Cadaab daran Beentoodii Darteed.

11. Marka lagu dhoho ha fasaadini-na dhulka waxay dhahaan annagu waxaan uun nahay Hagaajiyayaal.

12. iyaga unbaa fasaadiyayaal ah hasa yeeshee ma kasayaan.

Surraaddu waxay xagga hore kaga hadashay Mu'miniinta iyo xaqay ku suganyihiin, haddana waxay ka hadashay Gaalada iyo sida loo daboolay Qalbigooda, Maqalkooda iyo Indhahoodaba iyo in xumaan u sugnaatay. Mar saddexaadna waxay ka hadashay Munaafiqiinta iyo warkooda beenta ah iyo siday isugudayayeen inay Eebe iyo Mu'miniinta khiyaameeyaan, iyadoo dhabtu tahay inay naftooda khiyaamayn"Qalbigana ka bukaan una sii kordhi, marka xumaanta laga reebana ey sheegtaan inay wax wanaajin, dhab ahaanna iyaga unbaa xumaan wadayaal ah mase oga. Rasuulkuna (Naxariis iyo Nabadgalyo eebe korkiisa ha yeelee) Wuxuu yidhi: Waxaa lay faray inaan la dagaalamo Dadka intay ka dhahaan macbuud xaq lugu caabudaa ma jiro Allaah mooyee, hadday dhahaanna way iga ilaaliyeen dhiigooda iyo Xoolahoodaba waxaan xaqeeda ahayn Xisaabtooduna Eebaa leh waynaaye. Waxaa wariyay Labadii Sheekh (Bukhaari iyo Muslim). Al - Baqarah (6 - 12)

13. marka lagu dhaho rumeeya sida Dadku u rumeeyey waxay dhihi mawa-xaannu u rumayn sida sufahada (Caqli gaabka), waxaase sufaha ah iyaga uun laakiin ma oga.

إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا سَوَاءٌ عَلَيْهِمْ ءَأَنذَرْتَهُمْ أَمْ لَمْ تُنذِرْهُمْ لَا يُؤْمِنُونَ ﴿٦﴾

خَتَمَ اللَّهُ عَلَى قُلُوبِهِمْ وَعَلَى سَمْعِهِمْ وَعَلَى أَبْصَارِهِمْ غِشْوَةٌ وَلَهُمْ عَذَابٌ عَظِيمٌ ﴿٧﴾

وَمِنَ النَّاسِ مَن يَقُولُ ءَامَنَّا بِاللَّهِ وَيَأْتُوا بِالْآخِرِ وَمَاهُمْ يَبْذُرُونَ ﴿٨﴾

يُخَادِعُونَ اللَّهَ وَالَّذِينَ ءَامَنُوا وَمَا يُخَادِعُونَ اللَّهَ أَفْئَسْهُمْ وَمَا يَشْعُرُونَ ﴿٩﴾

فِي قُلُوبِهِمْ مَّرَضٌ فَزَادَهُمُ اللَّهُ مَرَضًا وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ بِمَا كَانُوا يَكْذِبُونَ ﴿١٠﴾

وَإِذْ قِيلَ لَهُمُ لَا تَقْسِدُوا فِى الْأَرْضِ قَالُوا إِنَّمَا نَحْنُ مُصْلِحُونَ ﴿١١﴾

أَلَا إِنَّهُمْ هُمُ الْمُفْسِدُونَ وَلَكِن لَّا يَشْعُرُونَ ﴿١٢﴾

وَإِذْ قِيلَ لَهُمُ ءَامِنُوا كَمَا ءَامَنَ النَّاسُ قَالُوا أَنُؤْمِنُ كَمَا ءَامَنَ السُّفَهَاءُ أَلَا إِنَّهُمْ هُمُ السُّفَهَاءُ وَلَكِن لَّا يَعْلَمُونَ ﴿١٣﴾

Khasaare ha kugu dhecee ma waxaasaad noogu yeedhay?, waxayna ku tusin Suuraddu inaan Qaraabannimo iyo Xoolo, iyo carruur midna wax taraynin hadduu ruux dhumo xaqana ka leexdo, sida Abii-lahab iyo haweenaydiisii xumaanta ku taageertay. Al-Masad (1-5).

Suurat Al-Ikhlaas

سُورَةُ الْإِخْلَاصِ

Magaca Eebe yaan ku billaabaynaa ee naxariis guud iyo mid gaaraba naxariista.

1. Waxaad dhahdaa (Nabiyow) Eebe waa Kali (wehelna ma leh).
2. Waana Sayid (deeqtoon).
3. Eebe wax ma dhalin, isna lama dhalin.
4. Wax la mid ahna ma jiro.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

قُلْ هُوَ اللَّهُ أَحَدٌ ۝

اللَّهُ الصَّمَدُ ۝

لَمْ يَلِدْ وَلَمْ يُولَدْ ۝

لَمْ يَكُنْ لَهُ كُفُوًا أَحَدٌ ۝

Suuraddani waa Suurad gaaban, hasa yeeshee waa Suurad aad iyo aad u wayn, waxayna soo dagtay markay Gaaladii Quresheed Nabiga ku dheheen Eebahaaga noo tilmaan, wuxuuna Eebeheenu ka caddeeyay Suuraddan innu Kali yahay, Maxaa yeelay? wehel uma baahna, inuu Sayid kaaftoonyahay Dadkuna u baahanyihiin, inuusan wax dhalin siday Gaalada qaarkood sheegtay, Wax la mid ahna uusan Jirin.

Bukhaari wuxuu wariyey inaan Eebbe Cidna uga adkaysin badnayn dhibuu maqlay, ilmay u sheegeen isna wuu arsuqaa oo caafiyaa.

Hadalkii Eebe ee Qudsiga ahaa waxaa ku sugnaaday: Ibnu aadam wuu i beeniyey kumana haboona, wuuna i caayey kumana haboona, beenintiisu waa inuu yidhi iima soo celiyo siduu igu billaabay, bilawguna iigama fududa soo celinta, caydiisuna waa inuu yidhi: Eebe ilmuu yeeshay, anna waxaan ahay keli Sayid ah, mana dhalin laymana dhalin wax ila mid ahna ma jiro.

Waxaa wariyey Bukhaari. Al-Ikhlaas (1-4).

Suurat Al-Falaq

سُورَةُ الْفَلَقِ

Magaca Eebe yaan ku billaabaynaa ee naxariis guud iyo mid gaaraba naxariista.

1. Waxaad dhahdaa (Nabiyow) waxaan

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

قُلْ أَعُوذُ بِرَبِّ الْفَلَقِ ۝

1. Markuu yimaaddo gargaarkii Eebe iyo Fatxiga (Furashada maka).

إِذَا جَاءَ نَصْرُ اللَّهِ وَالْفَتْحُ ۝

2. Ood aragtid Dadkoo Diinta Eebe u soo gali Kooxo.

وَرَأَيْتَ النَّاسَ يَبْتَغُونَ فِي دِينِ اللَّهِ أَفْوَاجًا ۝

3. U tasbiixso Eebe adoo ku mahadin Dambidhaafna waydiiso illeen waa dambidhaaf badanee.

مَسِيحَ يَحْمَدُ رَبِّكَ وَأَسْتَغْفِرُهُ إِنَّهُ كَانَ قَوَابًا ۝

Suuraddani waxay soo dagtay Ayaamihii u dambeeyay ee noloshii Nabiga Naxariis iyo Nabadgalyo korkiisa Eebe ha yeelee, isagoo Eebe fari in Marka Magaalada barakaysan ee Maka la soo celiyo Dadkuna Islaannimada koox koox u galaan inuu Nabigu cibaadada Eebe badiyo kana toobad dalbo. Waxayna ku tusin Suuraddu Nicmadoo lagu shukriyo, iyo in Eebe Diintiisa u Gargaari, waxaa kaloy ku Tusisay Ajashii Nabiga Ammaan iyo naxariis korkiisa Eebe ha yeelee.

Nin Daris u ahaa Jaabir Bini Cabdillaahi yaa wuxuu yidhi: Waxaan ka soo galay Safar markaasuu ii yimid Jaabir bini Cabdillaahi ina Salaamay, Markaasaan uga sheekeeyay suu Dadku u kala tagay iyo waxay la yimaadeen Markaasuu Jaabir ooyay, isagoo leh: Waxaan Rasuulkii Eebe ka maqlay Naxariis iyo Nabadgalyo korkiisa ha yeelee isagoo leh (dadku waxay ku galeen diinta Eebe kooxo, waxayna uga baxi doonaan kooxo). Waxaa wariyay Imaam Axmad. An-Nasr (1-3).

Suurat Al-Masad

سُورَةُ الْمَسَدِ

Magaca Eebe yaan ku billaabaynaa ee naxariis guud iyo mid gaaraba naxariista.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

1. Waxaa khasaaray Gacmihii Abuulahab, halaagmayna.

تَبَّتْ يَدَا أَبِي لَهَبٍ وَتَبَّ ۝

2. Waxna uma tarin Xoolihiisii iyo wuxuu kasbadayna.

مَا أَغْنَىٰ عَنْهُ مَالُهُ وَمَا كَسَبَ ۝

3. Wuxuuna gali Naar Olal leh.

سَيَصْلَىٰ نَارًا ذَاتَ لَهَبٍ ۝

4. Haweenaydiisii Qoryaha xambaari jirtayna (waxay gali Naar).

وَأَمْرَأَتُهُ حَمَّالَةَ الْحَطَبِ ۝

5. Luqunteedana waxaa la yeeli Xadhig Liif ah.

فِي جِيدِهَا حَبْلٌ مِّن مَّسَدٍ ۝

Suuraddani waxay soo dagtay nabigu Naxariis iyo nabadgalyo korkiisa Eeba ha yeelee mar uu koray goor Subax ah Buurta Safa Dadkana u yeedhay kuna yidhi: haddaan col idin soo weerari idiin sheego ma i rumaysanaysaan, markaasay dheheen waannu ku rumaysan runna waannu kugu naqaannaa, markaasuu yidhi: Haddaba waxaan idiinka digi caddibaadda Eebe, Abuu lahabbaa markaa yidhi:

Sidaa oo kale waxay suuraddan sheegi in Eebaha awoodda leh laga magan galo xumaanta iyo sharka kuwa wax dhibay waxna waswaasinaya, xumaanloowgana ah, ama jinni ha ahaadeen ama insi ha ahaadeene. Waxaa dhab ah in had iyo jeer ay jiraan dhibayaal warxumataashiila, dadka ka qasa diintiisa, aakharadiisa, iyo noloshiisaba. Hadaba waa in kuwaas Eebbe laga hoos galaa, lagana digtoonaadaa. Abuu darri waxa laga wariyay inuu yidhi: «Waxaan u imid Rasuulkii Eebe «Naxariis iyo nabad gelyo korkiisa Eebbe ha yeelee» oo masjidka jooga markaasaan fariistay wuxuuna yidhi» Abuu dar ma tukaday? waxaan idhi maya, wuxuu yidhi istaag oo tuko, wuxuu yidhi waan istaagay oo waan tukaday, waana fariistay, markaasuu yidhi». Abudar ka magan gal Eebe sharka shayaadiinta insiga iyo jinniga. Markaasuu yidhi waxaan idhi: Rasuulki Eebbow Insiigu ma shayaadiin buu leeyahay? markaasuu yidhi: «Haa», waxaa wariyay Imaam Axmad iyo Ibnu Maajah. An-Naas (1-6).

ka magangalay Eebaha Subaxa (abuu-ray).

2. Wixii shar leh sharkiisa.

3. Iyo Habeenka sharkiisa markuu madoobaado.

4. Iyo sharka Sixirrowga wax ku tufa guntimaha.

5. Iyo sharka Xaasidka wax Xasda.

Suuraddani waxay Caddayn ku Xidhnaanta Eebe iyo ka magangalkiisa wixii wax dhiba sida Sixirka, Xaasidka iyo wax kastoo xun.

Caa'isha waxaa laga wariyey in Rasuulkii Eebe (Naxariis iyo Nabad gelyo korkiisa Eebbe ha yeelee) markuu xanuunsado uu isku akhrin jiray Mucawadataynka (Labada magangelyo) iskuna tufi jiray, markuu xanuunku ku darraadayna aan ku akhrin jiray magangalyooyinka Gacantiisana jidhkiisa ku masixi jiray Barako darteed.

Waxaa sheegay Bukhaari, Imaamu maalik, Abuu Daa'uud iyo Nasaa'i. Al-Falaq (1-5).

Suurat An-Naas

سُورَةُ النَّاسِ

Magaca Eebe yaan ku billaabaynaa ee naxariis guud iyo mid gaaraba naxariista.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

1. Waxaad dhahdaa «Nabiyow» waaxaan ka magangeley Eebaha dadka barbaariya.

2. Ee dadka xukuma.

3. Ee ah Ilaaha dadka.

4. Sharka «iyo xumaanta» waswaasiya-ha qarsoon.

5. Ee waswaasiya laabta «Qalbiga» dadka.

6. «Kuwaas wax waswaasinaya» oo ah jinni iyo insiba.

مَلِكِ النَّاسِ

إِلَهِ النَّاسِ

مِنْ شَرِّ أَلْوَسْوَسِ الْخَنَّاسِ

الَّذِي يُوسْوِسُ فِي صُدُورِ النَّاسِ

مِنْ الْجِنَّةِ وَالنَّاسِ

